

vším odtud můžeme dovodit rozdíl v ritu a ve výslovnosti hebrejštiny mezi aškenázskými a sefardskými Židy.

Potom co Isserles doplnil *Šulchan aruch* svými dodatky, aby byl praktický pro všední život, zůstalo toto dílo pro všechny Židy věrné tradici zákoníkem s velkým Z a je tomu tak dodnes.

V krátkosti jsme si nastínili přehled jeho obsahu a dělení.

Duch, který je od počátku v tomto díle přítomen, se vznáší nad každou jednotlivou stránkou. První slova *Šulchan aruch* jsou následující: „Ráno po probuzení by se měl člověk posilnit jako lev, aby mohl sloužit svému Stvořiteli a aby byl tím, kdo probouzí den.“

K tomu poznamenal Isserles: „1) Postará se o to, aby neuplynul čas pro společnou modlitbu s obcí. 2) „Hospodina stále před oči si stavím,“ (Ž 16,8) to je jedním z nejdůležitějších principů Tóry, ctností řádu, který má vždy před očima. Vždyť když je člověk sám doma, chová se jinak, než když stojí před velikým Králem; se svými spolubydlícími a příbuznými mluví jinak než v radě Krále. Každý si musí vzít k srdci, že veliký Král, Bůh, jehož sláva a velkolepost naplňují zemi, nad ním stojí a dohlíží na všechny jeho činy. U Jeremjáše (23,24) je řečeno: „Může se někdo skrýt ve skrýších a já ho neuvidím? Je výrok Hospodinův.“ Toto poznání naplní člověka úctou, pokorou a svatou bázní před Ním, požehnáno budiž Jeho jméno.“ (Orach chajim 1,1)

VÝBĚR LITERATURY DOSTUPNÉ V ČEŠTINĚ

- Allegro, J.: Rukopisy od Mrtvého moře, Praha 1969
Bardtke, H.: Příběhy ze starověké Palestiny: Tradice, archeologie, dějiny, Praha 1990
Barnavi, E.: Atlas univerzálních dějin židovského národa, Praha 1995
Baumann, A.: Co by měl každý vědět o židovství, Praha 2000
Bič, M.: Ze světa Starého zákona I, II, Praha 1989
Bič, M.: Stopami dávných věků, Praha 1979
Blažek, J.: Sidur adir ba-marom, Praha 2008
Buber, M.: Chasidská vyprávění, Praha 1990
Buber, M.: Já a ty, Olomouc 1996
Buber, M.: Život chasidů, Praha 1994
Cohen, A.: Talmud pro každého, Praha 2006
Di Sante, C.: Židovská modlitba, Praha 1995
Divišová, M.: Dialog křesťanů a Židů, Praha 1999
Fishbane, M.: Judaismus. Zjevení a tradice, Praha 1996
Flavius, I.: Válka židovská I–II, Praha 1991–1992
Flusser, D.: Esejské dobrodružství, Praha 1999
Gilbert, M.: Izrael: Dějiny, Praha 2002
Hamoun, M.: Židovské osvěcenství mezi Córdoba a Berlínem I, II, Praha 1998, 2000
Haumann, H.: Dějiny východních Židů, Olomouc 1997
Horyna, B., Pavlincová, H.: Judaismus, křesťanství, islám, Olomouc 2003
Jepsen, A.: Královská tažení ve starém Orientu, Praha 1997
Kovář, F.: Filosofické myšlení hellenistického židovstva, Kladno 1922
Krupp, M.: Sionismus a stát Izrael, Praha 1999
Kuras, B.: Nebýt Golema, Praha 1999
Kuschel, K. J.: Spor o Abrahama, Praha 1997
Langer, J.: Devět bran, Praha 1996
Messadié, G.: Obecné dějiny antisemitismu, Praha 2000
Much, T., Pfeifer, K.: Svár bratří v domě izraelském, Praha 2000
Neher, A.: Studna exilu, Praha 1993
Nettelhorst, R. P.: Sto postav z Bible, Praha 2008
Newman, J., Sivan, G.: Judaismus od A do Z, Praha 1992
Nosek, B.: Pirkej Avot – Výroky otců, Praha 1994

- Pavlincová, H.: Slovník judaismus – křesťanství – islám, Olomouc 2003
- Pěkný, T.: Historie Židů v Čechách a na Moravě, Praha 2001
- Petrův, H.: Právní postavení Židů v Protektorátě Čechy a Morava (1939–1941), Praha 2000
- Rendtorff, R.: Hebrejská bible a dějiny, Praha 1996
- Sadek, V., Franková A., Šedinová J.: Židovské dějiny, kultura a náboženství, Praha 1992
- Sadek, V.: Židovská mystika, Praha 2003
- Sachar, H. M., Dějiny Státu Izrael, Praha 1998
- Sante, C.: Židovská modlitba, Praha 1995
- Segert, S.: Starověké dějiny Židů, Praha 1995
- Segert, S.: Synové světla a synové tmy, Praha 1970
- Shmeruk, Ch.: Dějiny literatury jidiš, Olomouc 1996
- Schneider, L.: Klíč k Tóře, Ostrava 2000
- Scholem, G.: Davidova hvězda, Praha 1996
- Scholem, G.: Kabala a její symbolika, Praha 1999
- Schubert, K.: Židovské náboženství v proměnách věků, Praha 1994
- Schubert, K.: Bible a dějiny, Svitavy 2000
- Sidon, K.: Návrat Abrahámův, Praha 1995
- Sidon, K.: Nová pražská pesachová hagada, Praha 1996
- Sládek, P.: Malá encyklopedie rabínského judaismu, Praha 2008
- Soušek, Z.: Knihy tajemství a moudrosti I–III, Praha 1995, 1998, 1999
- Stemberger, G.: Talmud a midraš, Praha 1999
- Stern, M.: Svátky v životě Židů, Praha 2002
- Tomek, V. V.: Pražské židovské pověsti a legendy, Praha 1995
- Veber, V.: Židé v novodobých dějinách, Praha 1997
- Wehr, B.: Buber, Olomouc 1995
- Wiesel, E.: Svět chasidů: Portréty a legendy, Praha 1996
- Wiesel, E.: Talmud: Portréty a legendy, Praha 1993
- Wiesel, E.: Příběhy o důvěře, Praha 2001
- Wiesel, E.: Příběhy o naději, Praha 2001